

24. godišnji susret HMD-a, Zagreb, 2.6.2023.

Značaj rane hrvatske diskografije u formiranju jezgre (standardiziranih) lokalnih repertoara

Tanja Halužan
Institut za etnologiju i folkloristiku

Kulisa, 1927

PRISPJELE SU
DOMAĆE PLOČE

*vasi omiljeni umjetnici
pjevaju i sviraju
SAMO ZA NAŠE PLOČE*

EDISON BELL PENKALA
ILICA OKTOGON, BR. 5
GRAMOFONI · I · PLOČE · NA · OTPLATU · BEZ · KAPARE

Po autorskome zakonu je svaka promjena u iznakaženje autorovih zamisli kažnjivo. Dvojbeno je, da će koji kompozitor utužiti neku provincijalnu kapelu zbog takovog postupka. Stvar se zamršuje kod mehaničke reprodukcije na gramofonskim pločama.

Reći će mnogi, da to pitanje nije osobito važno. No treba uočiti, da uz našu nerazvitu muzičku kulturu, veći broj »konsumenata« zahtijeva upravo ovakovu muziku i to ne samo u lokalnu, nego i na gramofonskoj ploči. Ploče se kod nas kupuju pretežno u provinciji, prema tome najveći procenat otpada unpravo na ovu vrst muzike.

Markovac, Pavao. 1931. „Preradba popularnih pjesama i gramofonska industrija”.
Jugoslavenski muzičar 2: 3.

Hrvatski ilustrirani list
Radio Zagreb

SOFIJA RADOŠAVLJEVIĆ

ZLATKO KRČEK

PETAR KRELIJA

RUŽICA KAUŠIĆ

MALI ZBOR I TAMBURAŠKI ORKESTAR RADIO ZAGREBA

Pjevači koje često slušate
U EMISIJAMA NARODNE MUZIKE

Poput namodnog govora i narodna pjesma pronađi svom dobrotu. Uo velu pojedince u jednu narodnu zajednicu.

Svaki se zajednica odnosi ima svoje pjesme niti pjesme, a najviše će i svi velu pjesme u svog kraja. Nerko da volja i svaki pjevanje, a nakon da se voli kad je tumbura, ima, dječak, kad malih kućica narodnih običaja i naličje, pa smo zato naša emisija nastupaj unosi tako, da buduću, učitelj je to moguće, svi zadovoljni.

Kad u našim emisijama narodnih pjesama pjevu sām narod, onda je to svakako najviše izvorno, jer je to početak, od kojeg su svi drugi načini izvorno a potom. Lako se misliti, što se emisija odvijena na polu slobode, na svoe zemlje i shvaljajne, donacije i stena, koji se zove muzičkim folklorom.

Svega poznatiji odnosi emisija narodnih pjesama, koje su izvorno kao nite. Likovni, likovni, razvidi mnogi svaki dana čiti po kojeg njima poznatog i smislaj pjesme i pjesnika. Iz svake niza takovih spomenimo Rajca Kautić, Srejo Kacmarović i Zarka Križan, koji pjevaju slavenske pjesme, Ojgo Bulovec, koji pjevu pjevu u narodne pjesme, Danilo Barić sa bosanskim pjesmama i Petar Krelja, koji izvorno slobodni gradnja pjesmice iz Hrvatske. Ove i druge pjevaju praf malobro naš tamburaški zbor, a ima emisija i s poznatim harmonika. Iz gradnja kapala Petra Lada. Dalmatinske predjake pjesme pjevu grupe Dalmatinaca, koju vodi Petar Trčić, a koji svega veliku poznanost dalmatinske pjesme stječe na raspolaganje član grupe Nikša Kandić.

Čak nije moguće, da sve pjesme pjevaju pojedini pjevači, ima mnoga pri narodne kulture, a koje imaju svoj svako same ako se pjevaju u zboru. Ove pjesme pjevu naš mali zbor, a prvima je takova, kakova odgovara kraju, iz kojeg su pjesme. Jedna od slavinskih emisija, na primjer, praf izna dječica iz naših tumbura, a u jednoj emisiji pjesma iz Hrvatske Zagorja prafu daju vjale, i tako. Kao svaki u takovim emisijama najviše nastupaju Anđelka Hezić, Štefa Gornjara i Stela Vidušić.

Za slušanje, koji želimo umjetničku muziku, imamo emisije obradbi narodnih pjesama. Umjetnička obrada narodne pjesme jest muzička vrsta, koje se goti kod svih kulturnih naroda, pa joj se i kod naša govornike potrebna paznja. Kao primjer ovakvih emisija veliki uspjeh imo goti i obradbe narodnih pjesama na koncerti naš kod naš i u instrumentu naš poznati umjetnik Vladimir Buljajak, koji u ovoj emisiji nastupa i kod naša na Radiostanici. Od brojnih pjevačkih solista u ovakvim emisijama istovremeno Tefana Kulari i Sergije Rainis. Među izvadača ove vrste pripada još šest godina djelatni i poznati radiokvinteti «Lisinski pod vodstvom Senja Rainisa.

Nastaje čemo i nadaje, da ova nezovnost našeg programa još i povećamo.
I. S.

TRIFONA KULARI I SERGIJE RAINIS

Prvi nastup tamburaškog zbon

SEKCIJE «DRUŠTVA HRVATSKIH ZAGORACA» NA ZAGREBAČKOJ RADIO-STANICI

Tamburaški zbor «Društva Hrvatskih Zagoraca» nastupa 23. lipnja g. u 12 sati o podne prvi put pr mikrofonom zagrebačke radio-stanice, pa s time u vezi želimo ukrať prikazati razvitak i djelovanje o sekcije «Društva Hrvatskih Zagoraca».

Kako «Društvo Hrvatskih Zagoraca» može u okviru svojih društvenih pravila osnivati sve kulturno-prerjetne sekcije, to se nakon mnog javnih vrlo uspješnih nastupa «Kazališnih dobrovoljaca» društva osjetila potreba osnivanja tamburaške sekcije. Ta je sekcija zaslugom vrlo aktivnog pročelnika «Kazališnih dobrovoljaca» Eduarda Petrača osnovana lipnja 1939. godine. Svaki je početak te sekcije bio je osnovana tamburaška sekcija, ali nije bilo vlastitih instrumenata. Trebalo je namaknuti sredstva, da ih se kupi i ona su doista namaknuta iz priručke «Kazališnih dobrovoljaca», te su instrumenti nakon nabavljeni. Interes za tu sekciju bio je vrlo velik među zagrebačkim građanstvom, pa su kao člano i ušli mnogi, koji su već prije svaki u ovoj naš popularni instrumenti nekim drugim organizacijama, a s radom i napredak i uspjeh naše tamburaške družine «Društva Hrvatskih Zagoraca» otpočeo je. Imamo u sklopu s «Kazališnim dobrovoljcima» više vrlo uspješnih javnih nastupa, gotovo na svim društvenim priredbama, za što ide velika hvala i ohrabrovanje Josipu Bezuku, koji je oduševljen pokazao mnoge volje i bavi za napredak tamburaške sekcije.

Hrvatski ilustrirani list
Radio Zagreb, 1940

Mali zbor i Tamburaški orkestar, Sofija Radosavljević, Zlatko Krčec, Petar Krelja, Ružica Kaušić Grupa Dalmatinaca, Trifona Kulari i Sergije Rainis

7989

KAJKAVSKE POPEVKE

ZA PJEVANJE
UZ
KLAVIR, HARMONIKU ILI GITARU

PRIREDIO:
JOSIP STOJANOVIĆ

MUZIČKA NAKLADA – ZAGREB
1953

SADRŽAJ

1. Rudolf Tačlik:	Kaj	3
2. Đuro Prejac:	Vu plavem trnaci	6
3. x x x	Lepe ti je Zagorje zelene	10
4. x x x	Ivanečke sele	12
5. Đuro Prejac:	Pozdrav Zagorju	14
6. x x x	Čuk sedi (obr. Krsto Odak)	21
7. x x x	Kak golubeka dva	22
8. Đuro Prejac:	Peharček moj	24
9. Vlaho Paljetak:	Popevke sem slagal	31
10. x x x	Po lojtrici gor i dol	34
11. x x x	Još nijeden Zagorec	37
12. x x x	Vehni, fijolica	38
13. Vlaho Paljetak:	Fala	40
14. x x x	Nikaj na svetu lepšega ni	43
15. x x x	Dremle mi se, dremle (obr. Krsto Odak)	44
16. x x x	Nejdeme dime	46

Pjesme pod br. 3, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 14 i 15 priredio JOSIP STOJANOVIĆ

Komercijalne snimke

NASLOV SNIMKE	NAKLADNIČKI BROJ	AUTOR	IZVOĐAČI	GODINA IZDANJA	DOSTUPNO
Vehni, vehni violica	Z-1044 (EBP)	/	Jozo Cvijanović	1927.	/
	AM 1769 (HMV)	/	Nikola Cvejić uz klavir	/	/
Nikaj na svetu lepšega ni	C-6187 (Jugoton)	/	Narodna družina Radio Zagreba, dirigent Sergije Rainis	1952.	da
	Z-1048 (EBP)	/	Pjevačko društvo „Sljeme“	1927.	/
	72779 (Gramophone Record)	/	Bogdan Vulaković	/	/
Dremle mi se, dremle	J-6051 (Jugoton)	arr. Josip Stojanović	Blanka Novaki uz tamburaški zbor Radio Zagreba	1949.	da
	C-6147 (Jugoton)	arr. Krsto Odak	Štefanija Šćukanac uz muški zbor Radio Zagreba, dirigent Marijan Jagušić	1951.	/
Nejdeme dime	MZ-1019 (EBP)	/	Hrvatsko tamburaško društvo „Grič“	1927.	/
	SZ-1361 (EBP)	/	Muzika Savske divizijske oblasti i mali zbor, dirigent Ivo Muhvić	1929.	da
	OH-1	/	?	1941.	/
	V-40115 (Polydor)	/	Limena glazba, dirigent Ivo Muhvić	1927.	/

Terenske snimke

NASLOV SNIMKE	SIGNATURA	AUTOR SNIMKE	IZVOĐAČI	DATUM SNIMANJA
Vehni, vehni violica	IEF mgtf 1421	Jerko Bezić	Jela Pavčec	1980.
	IEF CD2-27	Jerko Bezić	ZborKPD „Ilija Dorčić“, dirigent Stane Grilj	1956.
Nikaj na svetu lepšega ni	IEF mgtf 2487	Jerko Bezić	Nikola Vrabac, Vjekoslav Šauk, Ivan Ranec, Ivan Hržan, Branko Grljak, Zlatko Ranec	1993.
Dremle mi se, dremle	IEF CD 248	Vinko Žganec	Rozalija Tkalec	1958.
Nejdeme dime	IEF mgtf 525	Jerko Bezić	Klara Matoic	1972.

Matica – list Matice iseljenika
Hrvatske, 1951-3

P A Z N J A !

P A Z N J A !

Jugoton

TVORNICA GRAMOFONSKIH PLOČA I APARATA, ZÁGREB

opet će Vas obradovati sa svojim najnovijim
snimcima narodnih pjesama — na
gramofonskim pločama

U našem katalogu naći ćete sve najpopularnije
dalmatinske, zagorske, slavonske, srpske, sloven-
ske, bosanske i makedonske narodne pjesme.

Zatražite bezobvezno naše kataloge.

NARUDŽBE SLATI NA ADRESU »JUGOTON« ZÁGREB, ILICA 213.

Hvala na pažnji!

tanja@ief.hr

<https://www.ief.hr/istrazivanja/znanstveni-projekti/diskograf/>